

Határmenti könyvtári együttműködés

A Szabadkai Városi Könyvtár és a szegedi Somogyi-könyvtár kapcsolata

Budapest, 2012. november 23.

Bajusz Jánosné
bajusz.janosne@sk-szeged.hu

Szabadkai Városi Könyvtár

<http://www.subiblioteka.rs/hu/vesti/>

Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár

<http://www.sk-szeged.hu/>

A határmenti könyvtári együttműködés

célja:

- partneri kapcsolatok létrehozása
- egymás kölcsönös tájékoztatása
- közös fejlesztések megvalósítása

A határmenti könyvtári együttműködés főbb területei

Kurrens szolgáltatások nyújtása a másik könyvtár számára

- folyóiratok kölcsönös előfizetése
(Somogyi-könyvtár: Jelenkor, Nők Lapja, Computerworld-Számítástechnika, Tiszatáj, Vadon, Süni)
(Gradska Biblioteka Subotica: Hét nap, Híd, Magyar Szó, Családi Kör)
  - saját kiadású kiadványok küldése
  - könyvek vásárlása
-

A határmenti könyvtári együttműködés főbb területei

- rendezvények látogatásának lehetősége
  - továbbképzéseken való részvétel biztosítása
  - író-olvasó találkozók rendezése
  - könyvtárak hálózata közötti együttműködés fejlesztése
  - aktuális kiállítások bemutatása
-

A határmenti könyvtári együttműködés főbb területei:

Tudományos szolgáltatások nyújtása a másik könyvtár számára

- helyismereti dokumentumok feltárása és hozzáférés biztosítása
- publikációk közzétételének lehetősége
- kutatómunka elősegítése- társintézményekben is

Szabadka - Szeged

Szeged Megyei Jogú Város és Szabadka Város Képviselőtestülete 2009. április 29. napján Szegeden tartott együttes ülésének jegyzőkönyve

„Jó példaként szolgálhat ezen intézményi együttműködések számára a Somogyi Károly (Városi és Megyei) Könyvtár és a Szabadkai Városi Könyvtár együttműködése, amely 35 éve töretlen. A legutóbbi megállapodás 2008 nyarán kötött a két intézmény között, mely lehetővé tette, hogy a Somogyi Károly Városi (és Megyei) Könyvtár pályázatot nyújtson be a Kölcsey Ferenc Alapítvány testvérkönyvtár-segítő programjához, melyből sikeres pályázat esetén értékes tartalmú, szép gyermek- és szakirodalmat vásárolhat a Szabadkai Városi Könyvtár.”

Dr. Solymos László, Szeged Megyei Jogú Város alpolgármestere

Első lépések- tapogatózások 1968., 1974.,

- 1968-ban a szabadkai városi könyvtár munkatársai látogatást tettek a Somogyi-könyvtárban
- A rendszeres és tartós kapcsolatok **1974. október 24-én** kezdődtek, amikor könyvtárosaink egy nagyobb csoportja tett látogatást Szabadkán, és átadták a két könyvtár közötti együttműködésre vonatkozó tervezetet.

Az első megállapodás aláírása

1975. szeptember 29-én Szegeden

- kölcsönös látogatások
- tanulmányutakra
- mikrofilmek és könyvek cseréje

(szabadkai könyvtárnak a délvidéki hírlapok pl. Bácsmegyei Napló, Bácskai Hírlap, Bácskai Ellenőr hiánypótlása az OSZK mikrofilmtárán keresztül- 3000-5000 kocka, a költségeket a Somogyi-könyvtár állta)

Az első megállapodás aláírása

A szabadkai könyvtár szerb-horvát nyelvű könyveket küld Csongrád megye szerb nemzetiségű községeibe, valamint a Rukovet című folyóiratot.

(Deszk, Magyarcsanád, Szőreg, Újszentiván, 80-110 db a költségeket a szabadkai könyvtár fizette)

Bővül a szolgáltatási kör 1978- 1980

A meglévők mellé:

- szegedi könyvtárosok a **belgrádi könyvvásáron**
- **írók, költők** egymás könyvtárában

pl. Petar Vukov költő, Urbán János az Üzenet c. folyóirat szerkesztője, Marija Gindori, Pató Imre írók Szegeden,

Annus József, Tóth Béla, Baka István, Fülöp János Szabadkán

Mák Ferenc és Fekete Gyula a Somogyi-könyvtárban

Bővül a szolgáltatási kör 1981

- **Új Könyvek** állománygyarapítási tanácsadó füzet Szabadkának
- Magyarországon megjelenő **könyvtári szakirodalom** vásárlása Szabadkának
(hiszen a magyar nyelvű könyveket a könyvtár a Forum Kiadó szabadkai könyvesboltjában szerzi be)
- **saját kiadású kiadványok küldése, cseréje**

Bővül a szolgáltatási kör 1983

- **Kutatómunka segítése:** (szabadkai bibliográfusok kutatnak a Somogyi-könyvtár gyűjteményében és más nagy közgyűjteményekben Kalocsán és az Országos Széchényi Könyvtárban meglévő szabadkai vonatkozású nyomtatványok után)
- Szeged történeti monográfiához szabadkai kollégák Zágrábból és Dubrovnikból szereznek be illusztrációkat.
- Szegedi kollégák kutatnak a szabadkai könyvtárban a szegedi Grün nyomda termékei iránt, és a nyomtatványok xerox másolatai által gazdagszik a Somogyi-könyvtár állománya
- Magyarországi újságokban megjelent Szabadkáról szóló közlemények bibliográfiai leírásának elkészítése, az eredeti vagy cikkmásolat eljuttatása a szabadkai testvérkönyvtárnak.

Bővül a szolgáltatási kör 1983

Kiadványok:

- Saját kiadású Csongrád Megyei Könyvtáros, Somogyi-könyvtári Műhely,
- szegedi megjelenésű Tiszatáj, Délmagyarország, Kincskereső,
- módszertani Gyermekünk,
- természettudományi Süni időszaki kiadványok Szabadkának

Bővül a szolgáltatási kör 1983

Kiadványok (Szabadkai Városi Könyvtártól kapott)

- Suboticke Novine hetilap
- 7 Nap
- Üzenet
- Rukovet
- Neven
- Jó Pajtás
- Mézeskalács

A határmenti kapcsolat országos szintű elismerése

Az Országos Széchényi Könyvtár felkéri a Somogyi-könyvtárat, hogy nemzetközi csere keretében kb. évi 100 kötetet közvetlenül juttasson át Szabadkára, megkerülve a hivatalos utat. (Novi Sad-i Matica Srpska lett volna a hivatalos út) ez 1995- ig működött így, a Matica Srpska heves tiltakozásáig.

(Az 1826-ban alapított **Matica Srpska** a szerb nemzeti megújulás egyik legjelentősebb mérföldköve, amely a mai napig a szerbség egyik legtekintélyesebb intézménye.)

Együttműködés 10 éves évfordulója 1984

- **Somogyi-könyvtár új épületének felavatásán** részt vettek a szabadkai kollégák (1984. június 6.)
ajándékként hoztak 50 db szerb-horvát nyelvű irodalmat, valamint 3 db 1841-1860 között megjelent nagy értékű könyvet, melyekben magyar ill. szegedi vonatkozások voltak
- **Diploma kiállítása** mindkét könyvtárnak (1984. október 13. szabadkai könyvtárosnapon)

1984. június 6.

Lazább kapcsolat

- A két intézmény között a már megalapozott szakmai kapcsolatot a 90-es évek végén a Szerb háború átmenetileg gyengítette.
- „, rendkívül nehéz időket élünk, hazánk rendkívüli megpróbáltatásokon halad keresztül, de mi könyvtárosok mégis úgy érezzük, hogy a könyv ideje nem múlt el, együttműködésünk pedig egy új szinten folytatódik”
(Plankos Judit szabadkai Városi Könyvtár volt igazgatója)

Kis Tábori Tracta 1996

- 1996. június 15-23. Olvasótábor a Fehértói Alkotóházban 22 vajdasági gyerek részvételével a honfoglalásról
- Chronica az vajdaságiak eljövételéről és ittlétéről avagy Kis Tábori Tracta

Chronica az vajdaságiak eljövételéről és ittéléről avagy Kis Tábori Tracta

Fehértó, 1996. június 15-23.

Egy krónikához, vagy meséhez illően kezdtem művet... Egyezzer lesz, bizony lesz egy tábor... fogalmazódott meg fő-fő szervezőink, Bogi fejében a gondolat, úgy másfél évvel ezelőtt...

...és sok-sok szervezővel, utána járással elérkezett a megvalósulás pillanata...

1. nap (június 15. szombat)

Az izgatott készülődéssel és pakolással teli délelőtt után, 12 órakor végre megörült a kőnyitár elé a várva várt busz a Vajdaságból, fedélzetén 22 leánnyal és 3 felnőttel.

Leesák Melinda

Sánta Ágnes

Gulyás Beigitta

Dimer Timea

Boeriyák Georgina

Kulhanek Edina

Balázs Emese

Kovács Evelin

Gere Zsenni

Udvari Dóra

Simokovity Szandra

Nagykanács Andrea

Horák Zita

Falusek Emília

Szántai Vecserna Orsolya

Faragó Csilla

Ördög Mária

Ric Mária

Lenert Ágota

Pomúzzai Leonora

Béres Márta

Omerovic Heléna

Mirnic Zsuzsa

Ősanyák: Nagy Zsuzsa, Palánkainé S. Zsuzsa, Andóczy B. Éva, Kulcsár Mariann
(Tornyai M. Zita dolgozott!)

Az Eredet és Hagymány Olvasótalor Salmánok Tanácsa

ARANY NAPSUGÁR MOSOLY

oklevéllel tünteti ki

PALÁNKAINÉ SEBŐK ZSUZSA-ENÉT

napkező táltost

lankadatlan, június 15-étől 23-áig tartó, a vízhiány
idején is megőrzött mosolydét.

Fehér-tó, 1996.06.22. A Salmánok Tanácsa

máskor is. Üdvözléssel: rezeregy (muzit mellékelve)

Farago Csilla

1996. VI. 25.

Temenyöl

Temenin

P.S.

NAGYON JÓ VOLT MINDEN, CSAK KÉR, HOGY ILYEN RÖVID IDEIG TARTOTT ^{PPP}_{OOO}

Együttműködés 25 éves évfordulója 2000. április 13.

- Emlékezés a Somogyi-könyvtárban
- a negyedszázados együttműködés tapasztalatairól, élményeiről, emlékeiről
- előadók Gyuris György igazgató, Plankos Judit igazgató, Kunkin Zsuzsanna tanácsos, Kovács Erzsébet hálózati munkatárs
- Az emlékülésen elhangzott előadások szövege megjelent a Csongrád Megyei Könyvtáros 1999. 1-4 számában

Bővül a szolgáltatási kör 2001

- Hazai előadók szakmai előadásai Szabadkán 4 alkalommal a Somogyi-könyvtár szervezésében a Nemzeti Kulturális Alap támogatásának köszönhetően a minőségmenedzsment szemlélet módszerek elsajátításáról.

Skaliczky Judit, Alföldiné Dán Gabriella, Zalainé Kovács Éva előadók közreműködésével

További szakmai programok 2002.

- 10 alkalomból álló szakmai ismeretfelújító tanfolyam Szabadkán a Somogyi-könyvtár szervezésében, a Somogyi-könyvtár munkatársai közreműködésével
  - a vajdasági könyvtárosok jöttek át könyvtárlátogatásra, valamint kötészeti foglalkozásokra a Somogyi-könyvtárba.
  - A programok a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósultak meg.
  - Ugyanebben az évben Gazda István tudománytörténész tartott előadást Szabadkán a Somogyi-könyvtár szervezésében.
-

Csongrád megyei könyvtárosok látogatása 2003

- Szabadkai Városi Könyvtárban
- városháza, zsinagóga megtekintése, pazar ebéddel és palicsi állatkerti sétával.

Bővülő szolgáltatások 2007

- **2007. október 18.** „Nézzétek, magyarok, büszkén e hős alakot” - 200 éve született gróf Batthyány Lajos kiállítás a szabadkai Városi Könyvtárban
- **2007. november 16.** Kodály Zoltán születésének 125. évfordulója alkalmából rendezett vándorkiállítás a szabadkai Városi Könyvtárban a Somogyi-könyvtár zenei gyűjteményéből

(A kiállítások az Oktatási és Kulturális Minisztérium Balassi Bálint magyar Kulturális Intézet Nemzeti Évfordulók Titkársága támogatásával valósultak meg)

Bővülő szolgáltatások 2008

- **2008 novemberében** a Reneszánsz Év alkalmával, Mátyás király trónra lépésének 550. évfordulója emlékére a Somogyi-könyvtár művészeti gyűjtemény munkatársai által készített kiállítás a szabadkai Városi Könyvtárban.

Bővülő szolgáltatások 2009

- **2009 decemberében** a Haydn Év tiszteletére a zeneszerző halálának 200. évfordulójára készült kiállítás bemutatására került sor a Somogyi-könyvtárban és a szabadkai Városi Könyvtárban.

A kiállítás a zeneszerző életét és munkásságát mutatta be, kiemelve a Magyarországhoz és Szeged zenei életéhez való kötődését. Bemutatásra kerülnek a könyvtár állományában található jelentősebb Liszt monográfiák, értékes, ritka régi könyvek formájában, korabeli újságcikkek, kották, hangfelvételek.

Határmenti kistéleplések könyvtárosainak találkozója 2010

- **2010. április 19. Kaleidoszkóp. Határmenti kistéleplési könyvtárosok találkozója volt Szegeden az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézettel közös szervezésben.**
- A szakmai napon kiselőadások hangzottak el a könyvtárak korszerű közösségi szerepéről, a könyvtárról, mint közösségi színterről, az életen át tartó tanulás támogatásának fontosságáról, a helyismereti munka új lehetőségeiről
- A határmenti könyvtárak együttműködési lehetőségeiről szóló fórumot a Könyvtári Intézet igazgatója **Bartos Éva** vezette, előadók a Könyvtári Intézet és a Somogyi-könyvtár munkatársai voltak.

MEGHÍVÓ

2010. április 19-én 10 órai kezdettel

Kalidoszkóp - falármenti kistérségi könyvtárak szakmai találkozója
 Helyszín: Somogyi Károly Utcai és Mezei Könyvtár (Szécsény, Dóm tér 1-4.)

Program

Délután:

Köszöntés, meletvitő - Orsi Sándor, a Somogyi Károly Mezei Könyvtár mezei hálózati munkatársa

Kiselőadások a könyvtárak korszerű közösségi szerepéről

Moderátor: dr. Bartos Éva, a Könyvtári Intézet igazgatója

- A könyvtár mint közösségi színház - Fehér Miklós
- Az életen át tartó tanulás támogatása a könyvtárakban - Dr. Harsodi Ágnes
- A lakosság motiválása és felkészítése az e-közzelérő szolgáltatások igénybevételére - Páyer Barbara
- A helyismereti munka (i) lehetőségei - Kukkonc Ádám

Ébredés

Délután

Fórum a falármenti könyvtári együttműködés lehetőségeiről

Moderátor: dr. Bartos Éva

Az ország - mindenkié
KALEIDOSZKÓP
www.konyvtaralkalmazasok.net.hu

120 éves a szabadkai Városi Könyvtár

2010. október 13. A jubileumot színes programmal ünnepelte meg az intézmény.

A jeles eseményre a Somogyi-könyvtár igazgatója is meghívást kapott

Szabadkai könyvtár igazgatója és igazgatóhelyettese a Somogyi-könyvtárban 2010. november

A legújabb informatikai fejlesztéseket, a TIOP és a
TÁMOP pályázat eredményeit tekintették meg a
szabadkai könyvtár munkatársai

Tervek a közös digitalizálási projektekről

Bővülő szolgáltatások 2010

2010. novemberében városi pályázat segítségével a szabadkai Gradska Bibliotékában mutattuk be a Erkel-év alkalmából rendezett zenei kiállításunkat. Ezt a kiállítást a szabadkai televízió is felvette.

A szabadkai könyvtárban több iskolai osztály is megtekintette a kiállítást

Szemezgetések az elmúlt évek jelentősebb kiállításaiából 2011

- **2011. január 13-tól február 5-ig** a szabadkai Városi Könyvtár munkatársai által összeállított Csáth Géza kiállítást láttuk vendégül a Somogyi-könyvtárban.

A kiállításban az orvos-író Földesen vezetett orvosi naplójába készített rajzait tekinthették meg az érdeklődők. Ennek kapcsán az erről szóló könyvet is bemutattuk a szegedi érdeklődő közönségnek a vajdasági irodalmárok közreműködésével.

Asztali beszélgetések 2011

2011. április 21.

Asztali beszélgetések címmel a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet meghívására Zentán a Somogyi-könyvtár munkatársai, (Palánkainé Sebők Zsuzsanna, Oros Sándor, Bajusz Jánosné) valamint a zákányszéki könyvtáros (Paraginé Tóth Edina) Csongrád megyei könyvtárügyről tájékoztatta a vajdasági kollegákat

Író-olvasó találkozók 2012

- A Márai program keretében, az NKA támogatásának köszönhetően:
- Lackfi János 2012. április 23-án
- Grecsó Krisztián 2012. április 26-án
- Varró Dániel 2012. május 7-én volt Szabadkán

A „buta felnőtt” Szabadkán

em

2012. április 24., kedd 0 hozzászólás

(Gruik Ibolya)

Lackfi János, a buta felnőtt, avagy a részeg elefánt – legalábbis ahogyan gyermekverskötetetei címére utalva önmagát nevezte – tartott rendhagyó irodalomórát alsós hallgatóinak tegnap délután a szabadkai könyvtárban. Az olvasóterem, ahol általában olyan csönd van, hogy még a légy zümmögését is meg lehet hallani, ez alkalomból csak úgy zengett a gyerekkacajtól. A József Attila-díjas szerző azonnal megtalálta a közös hangot a közönségével, amit az interaktív író-olvasó találkozó után a hálás általános iskolások számos kérdéssel háláltak meg, na és persze a dedikálás alkalmával is mind a 120-an türelmesen kivárták a sorukat.

A Városi Könyvtár és a szegedi Somogyi-könyvtár Nemzeti Kulturális

2012. április 24. [16:27]

GreCsó Krisztiánt várják Palicson

Március 22-én GreCsó Krisztián szerzői estjével kezdődött meg a Márai-listán szereplő szerzők Csongrád megye és Vajdaság könyvtáraiban való bemutatkozása. A programsorozat folytatásaként a József Attila-díjas íróval április 26-án, 17 órától a palicsi könyvtárban találkozhatnak az érdeklődők. (GreCsó Krisztián kapta a 2012-es AEGON Művészeti Díjat. Huszonnyolc jelölt közül választotta ki a szakmai zsűri GreCsó Krisztián író, akit Mellettem elférsz című, 2011-ben megjelent regényéért az AEGON Művészeti Díjjal tüntettek ki. A szerző a pénzjutalom mellett Beretvás Csanád Ritmus című márvány kisplasztikáját kapta.)

A találkozósorozat apropóját az adja, hogy a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár, mint megyei feladatokat is ellátó könyvtár sikeresen pályázott a Nemzeti Kulturális Alap Márai Irodalmi Ideiglenes Kollégiumához és a Márai Tényirodalmi Ideiglenes Kollégiumához, a Márai-listára beválasztott könyvek olvasókkal történő megismertetésére, valamint író--olvasó találkozók támogatására témában kiírt pályázatra. A közel 20 helyszínen 30 találkozójára (amelyek térítésmentesen látogathatók) szeretettel várnak minden érdeklődőt.

tuti

Magyar nyelvű könyvek vásárlása

A Kölcsey Alapítvány támogatásnak köszönhetően a Somogyi-könyvtár értékes magyar nyelvű szépirodalmat, szakirodalmat, gyermek és ifjúsági irodalmat tudott vásárolni a szabadkai Városi Könyvtárnak 2009-től folyamatosan.

(A Magyar Szó 2010. november 5-i számában erről írás jelent meg
http://www.magyarso.com/fex.page:2010-11-05_Testverkonyvtar.xhtml)

Magyar nyelvű könyvek vásárlása

Kölcsey Alapítványtól kapott pályázati támogatás:

- 2009. 100 000,-
- 2010. 200 000,-
- 2011. 150 000,-
- 2012. 200 000,-

A jövő:

„Európa határok nélkül, kultúra határok nélkül”

- Az elmúlt három évtized munkájának folytatása
  - Közös euro-regios projektek
  - Digitális tartalmak készítése, hozzáférés biztosítása
  - Tudásmegosztás
-

Köszönöm figyelmüket!